

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 23 maja 2017 roku

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Sędzia NSA Robert Sawuła

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2017 roku
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej
zażalenia Stowarzyszenia Obrona Zwierząt w Jędrzejowie
na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy
z dnia 19 stycznia 2017 r., sygn. akt II SA/Bd 1426/16
o odrzuceniu skargi Stowarzyszenia Obrona Zwierząt w Jędrzejowie
na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu
z dnia 24 sierpnia 2016 r., nr SKO-63-9/16
w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony
przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt a
także grzebalisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części
postanawia:
oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność z oryginałem
Aleksandra Tokarczyk

sekretarz sądowy

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2017 r., sygn. akt II SA/Bd 1426/16 Wojewódzki Sąd Administracyjny (dalej WSA) w Bydgoszczy odrzucił skargę Stowarzyszenia Obrona Zwierząt w Jędrzejowie na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO) w Toruniu z dnia 24 sierpnia 2016 r., nr SKO-63-9/16 w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt a także grzebalisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

Zarządzeniem z dnia 17 listopada 2016 r. strona skarżąca została wezwana do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 500 złotych w terminie siedmiu dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia skargi. Wezwanie zostało doręczone skarżącej w dniu 16 grudnia 2016 r.

W piśmie z dnia 19 grudnia 2016 r. Stowarzyszenie wskazało, że posiada status organizacji pożytku publicznego, co wynika z załączonego do skargi odpisu KRS oraz powołało się na treść art. 239 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 718 ze zm., dalej Ppsa).

Skarżąca nie uiściła wpisu od skargi w wyznaczonym terminie.

Wskazując na powyższe sąd I instancji uznał, że w przedmiotowej sprawie Stowarzyszenie Obrona Zwierząt w Jędrzejowie nie korzysta ze zwolnienia zawartego w art. 239 § 2 Ppsa, w związku z czym należało wezwać ją do uiszczenia wpisu od skargi.

W zażaleniu Stowarzyszenia powyższemu postanowieniu zarzucono naruszenie przepisów art. 239 § 2 Ppsa w zw. z art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1718, Udppiw) poprzez dokonanie błędnej wykładni pojęcia „sprawa własna” i w konsekwencji przyjęcie, że skarżące Stowarzyszenie nie korzysta z ustawowego zwolnienia od obowiązku uiszczenia wpisu od skargi, przewidzianego w powołanym przepisie, co skutkowało odrzuceniem skargi Stowarzyszenia.

Z uwagi na powyższe Stowarzyszenie wnosi o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Skarżące Stowarzyszenie wskazuje, że sądy administracyjne (przynajmniej niektóre) dopuszczają możliwość uznania sprawy związanej z realizacją celów statutowych „za sprawę własną” organizacji pożytku publicznego.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie, z art. 239 § 2 Ppsa nie mają obowiązku uiszczania opłat sądowych organizacje pożytku publicznego, działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w sprawach własnych, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej, a także organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Udppl w sprawach własnych dotyczących realizacji zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Podkreślić przy tym należy, że kwestia ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych jest wyjątkiem od ogólnej zasady wyrażonej w art. 199 Ppsa, zgodnie z którą obowiązkiem jest samodzielne ponoszenie przez strony kosztów postępowania, w tym kosztów sądowych. Wszystkie odstępstwa od tej zasady wynikające z regulacji szczególnych, w tym z art. 239 Ppsa, muszą być traktowane jako wyjątki podlegające wykładni ścisłej.

Nie ulega wątpliwości Naczelnego Sądu Administracyjnego, że skarżące Stowarzyszenie posiada status organizacji pożytku publicznego, co potwierdza dołączony do skargi wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego. Z informacji przekazanej przez Stowarzyszenie wynika, że nie prowadzi także działalności gospodarczej. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego w niniejszej sprawie nie ma jednak zastosowania art. 239 § 2 Ppsa, gdyż rozpoznawana sprawa nie jest "sprawą własną" Stowarzyszenia, w rozumieniu wskazanego przepisu.

Reguły ścisłego wykładania pojęcia "sprawy własnej", o której mowa w art. 239 § 2 Ppsa prowadzą do przyjęcia, że pojęcie to odnosić trzeba nie do wykonywanej przez organizację pożytku publicznego działalności statutowej, lecz do pojęcia sprawy administracyjnej, w której skarga została wniesiona, ale w ramach indywidualnego interesu prawnego takiej organizacji. Sformułowanie "sprawa własna" dotyczy zatem postępowania, w którym w drodze indywidualnego aktu administracyjnego organ władzy publicznej przyznaje lub nakłada określone prawa lub obowiązki wynikające z norm materialnoprawnych. Jest to pogląd utrwalony już w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (por. m. in. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 października 2016 r. sygn. akt I OZ 1013/16 oraz I OZ 957/16, z dnia 24 listopada 2016 r., I OZ 1331/16, z dnia 16

grudnia 2015 r., sygn. akt II OZ 1283/15, z dnia 20 października 2016 r., sygn. akt II OZ 1112/16, [w:] *orzeczenia.nsa.gov.pl*). Wobec tego, gdy rozpoznawana sprawa dotyczy realizacji przez stronę skarżącą jej celów statutowych, a zatem sfery działalności zewnętrznej Stowarzyszenia, to nie wpływa bezpośrednio na jego prawa i obowiązki oraz nie zmienia jego sytuacji prawnej. Sprawa ta dotyczy bowiem zewnętrznej działalności Stowarzyszenia, a nie jej statusu własnego jako organizacji pożytku publicznego. Nie można zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego uznać, że Stowarzyszenie skarżąc decyzję z dnia 24 sierpnia 2016 r. występuje jako strona w swojej własnej sprawie w rozumieniu art. 239 § 2 Ppsa. Należy podzielić bowiem stanowisko wyrażone w tej kwestii w doktrynie (M. Niezgódka-Medek, *Komentarz do art. 240 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* [w:] B. Dauter, B. Gruszczyński, A. Kabat, M. Niezgódka-Medek, *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, LEX 2013), zgodnie z którym zwolnienie z obowiązku uiszczania opłat sądowych nie może dotyczyć tych wypadków, gdy organizacja społeczna w zakresie swojej działalności występuje w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób. Wprawdzie przedstawione powyżej stanowisko zostało wyrażone w stosunku do art. 240 Ppsa, jednak jak wynika z uzasadnienia zmian wprowadzonych do art. 239 Ppsa ustawą z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, sformułowanie "w sprawach własnych" jest wzorowane właśnie na treści art. 240 Ppsa.

W związku z powyższym uznać należy, że w przedmiotowej sprawie Stowarzyszenie nie korzysta ze zwolnienia zawartego w art. 239 § 2 Ppsa, tj. zwolnienia z obowiązku uiszczania opłat sądowych. Jednocześnie skarżące Stowarzyszenie nie należy do kręgu podmiotów zwolnionych z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych na podstawie art. 239 § 1 Ppsa. Oznacza to, że skarżące Stowarzyszenie winno uiścić wpis od skargi na decyzję SKO w Toruniu z dnia 24 sierpnia 2016 r. w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt a także grzebalisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

Wobec tego uznać należy, że zaskarżone postanowienie uznać należy za odpowiadające prawu, pomimo bowiem stosownego wezwania, skarga nie została należycie opłacona. Natomiast w myśl art. 220 § 3 Ppsa, skarga, skarga kasacyjna,

zażalenie oraz skarga o wznowienie postępowania, od których pomimo wezwania nie został uiszczony należny wpis, podlegają odrzuceniu przez sąd.

Na marginesie wskazać należy, że w powołane przez skarżące Stowarzyszenie orzeczenia sądów administracyjnych nie wiążą Naczelnego Sądu Administracyjnego. Co więcej skarżące Stowarzyszenie samo sobie przeczy, bowiem w podstawie prawnej wniosku o wszczęcie postępowania w niniejszej sprawie powołało art. 31 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, w myśl którego organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby (podkr. Sądu) występować z żądaniem: 1) wszczęcia postępowania, 2) dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

Mając powyższe na uwadze Naczelny Sąd Administracyjny, na podstawie art. 184 w zw. z art. 197 Ppsa, postanowił jak w sentencji.

**Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność z oryginałem**

Aleksandra Tokarczyk

sekretarz sądowy